

**Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму
«Економіка»
зі спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті**

Метою освітньо-професійної програми є підготовка бакалаврів за спеціальністю 051 «Економіка», здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Структура програми передбачає оволодіння базовими знаннями та практичними навичками щодо здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Освітньо-професійна програма включає п'ять компонентів: 1. Опис профілю програми (передбачає загальну інформацію, мету освітньої програми, характеристику освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність). 2. Перелік компонент ОПП та їх логічна послідовність. 3. Форма атестації здобувачів вищої освіти. 4. Матриця відповідності програмних компетентностей та програмних результатів навчання компонентам освітньо-професійної програми.

Представлена освітньо-професійна програма передбачає наявність обов'язкових та вибіркових компонент, що надає можливість здобувачам вищої освіти отримати індивідуальний набір знань.

Розроблена освітньо-професійна програма «Економіка» зі спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти може бути використана у освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освітиенної форми навчання.

В. о. начальника
Головного управління статистики
у Миколаївській області

З. А. Лук'яненко

**Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму
«Економіка»
зі спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті**

Представлена освітньо-професійна програма вищої освіти, що реалізується за спеціальністю 051 «Економіка», освітнього ступеня «бакалавр» включає комплекс документів, розроблений у Миколаївському національному аграрному університеті із врахуванням потреб ринку праці та відповідних вимог.

Освітньо-професійна програма складає 240 кредитів та включає всі види аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти, практики і часу, що відводиться на контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти освітньо-професійної програми.

Дана ОПП регламентує мету, очікувані результати навчання, зміст, умови і технологію реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки бакалавра за даною спеціальністю і включає у себе: загальну інформацію, мету і характеристику освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність, перелік компонент ОПП та їх логічну послідовність, структурно-логічну схему освітньої програми, форму атестації здобувачів вищої освіти, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми.

Освітньо-професійна програма передбачає обґрунтоване поєднання аудиторних годин із самостійною роботою здобувачів вищої освіти. Структура програми дозволяє здобувачеві вищої освіти отримати індивідуальний набір знань шляхом представленої частини вибіркових курсів.

Розроблена освітньо-професійна програма «Економіка» зі спеціальністі 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти може бути використана в освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної форми навчання.

Начальник відділу бюджетного фінансування,
бухгалтерського обліку, звітності
та господарського забезпечення
департаменту агропромислового розвитку
Миколаївської обласної державної адміністрації

I.I. Потриваєв

*Фідніс вірши
головниця спеціальності
з місцем управління
персоналом
І. М. Штурін*

Рецензія-відгук
на освітньо-наукову програму
«Економіка»
зі спеціальності 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Трансформаційні процеси української економіки зумовили економічні зміни, що потребують сучасної високотехнологічної, соціально ефективної освітньої системи, здатної забезпечити виконання її головної функції – підготовку фахівців з економіки, соціально адаптованих, здатних задовольняти вимоги економічних структур, а також упродовж всього життя самостійно здобувати та оновлювати знання і вміння, необхідні для продуктивної професійної діяльності.

Освітньо-наукова програма зі спеціальності 051 «Економіка», розроблена проектною групою факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету відповідно до вимог чинного законодавства України та спрямована на підготовку фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для генерації нових ідей та здатності розв'язання комплексних завдань теоретичного і прикладного характеру.

Представлена освітньо-наукова програма дозволяє здобувачеві вищої освіти сформувати інтегральну компетентність – здатність розв'язувати комплексні завдання теоретичного та прикладного характеру, що передбачає засвоєння та критичне осмислення зasad теоретико-методологічного, інформаційного та інструментального апарату наукових досліджень.

Структура освітньо-професійної програми передбачає наявність обов'язкових компонент, які формують професійні програмні компетентності і забезпечують здобуття поглиблених знань зі спеціальності, та вибіркових компонент, що відображають наукові інтереси здобувача вищої освіти та дозволяють отримати додаткові фахові знання за напрямком дисертаційного дослідження.

Розроблена освітньо-наукова програма «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти може бути використана у освітньо-науковому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання.

В. о. начальника
Головного управління статистики
у Миколаївській області

З. Лук'яненко

З. А. Лук'яненко

**Рецензія-відгук
на освітньо-наукову програму
«Економіка»
зі спеціальністі 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті**

Підготовка на рівні доктора філософії передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Пріоритетним є оволодіння знаннями у сфері наукової діяльності, що зумовлює необхідність посилення наукової спрямованості підготовки майбутніх докторів філософії, зокрема у Миколаївському національному аграрному університеті, що є важливим чинником у здійсненні професійної та наукової діяльності на рівні європейських і світових стандартів.

Представлена освітньо-наукова програма вищої освіти, що реалізується за спеціальністю 051 «Економіка», третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти включає комплекс документів, розроблений із врахуванням потреб ринку праці із врахуванням відповідних вимог, а також пов'язана з вирішенням стратегічних завдань державних органів, підприємств, установ, організацій з урахуванням комплексу зовнішніх і внутрішніх чинників.

Структура освітньо-наукової програми дозволяє здобувачеві вищої освіти досягти передбачених програмою цілей, набути дослідницьких навичок: здійснювати оригінальне, незалежне дослідження із глибоким розумінням необхідних дослідницьких парадигм, стратегій і процедур.

Розроблена освітньо-наукова програма «Економіка» зі спеціальністі 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти може бути використана в освітньо-науковому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання.

Начальник відділу бюджетного фінансування,
бухгалтерського обліку, звітності
та господарського забезпечення
департаменту агропромислового розвитку
Миколаївської обласної державної адміністрації

I. I. Потриваєв

Підпис бірмий.
головний спеціаліст ліс
з питань управління
персоналом
д/н І. В. Шкурко

Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму «Менеджмент»
зі спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Освітньо-професійна програма (ОПП), що реалізується в Миколаївському національному аграрному університеті за спеціальністю 073 «Менеджмент» являє собою систему документів, розроблену і затверджену закладом вищої освіти з урахуванням вимог ринку праці на підставі Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю. ОПП регламентує цілі, очікувані результати, зміст, умови та технології реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки випускника за даною спеціальністю.

Освітньо-професійна програма складена логічно. У ній визначені цілі, завдання, зміст і компетенції, що формуються в результаті освоєння дисциплін. Дисципліни навчального плану, що наведені в ОПП відображають фахові особливості спеціальності 073 «Менеджмент».

Кадрове забезпечення освітньо-професійної програми відповідає профілю дисциплін, що викладаються. До викладання і практики залучені особи з досвідом практичної роботи за даною спеціальністю на посадах керівників і провідних фахівців. З розробленої ОПП можна зробити висновок, що вона має високий рівень забезпеченості навчально-методичною літературою і матеріалами.

З урахуванням вищесказаного вважаємо, що рецензовану освітньо-професійну програму можна рекомендувати до використання для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти може бути використана у освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти (громадян України, іноземців та осіб без громадянства) денної й заочної форм навчання.

Начальник відділу ділової інформації
і освітніх програм
Регіональної торгово-промислової палати
Миколаївської області

І.Б.Скорбіліна

**Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму «Менеджмент»
зі спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті**

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент» сформована відповідно до суспільних потреб, враховує тенденції розвитку економіки держави, запити бізнесу у висококваліфікованих фахівцях та є складовою формування іміджу та конкурентних переваг навчального закладу на ринку освітніх послуг.

Освітньо-професійна програма включає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також оцікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

В програмі представлені обов'язкові та вибіркові компоненти, практична підготовка і державна атестація здобувачів вищої освіти.

Освітньо-професійна програма містить придатність здобувачів до працевлаштування, особливості викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти, програмні компетентності, фахові компетентності спеціальності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення освітньо-професійної програми, академічну мобільність. Окремо сформовано структурно-логічну схему вивчення компонент освітньої програми. Сформовані компоненти освітньої програми ґрунтуються на особливостях підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, враховують фахові особливості спеціальності 073 «Менеджмент». Освітньо-професійна програма «Менеджмент» є логічною і відповідає фаху, а також вимогам до підготовки освітніх програм.

Розроблена освітньо-професійна програма «Менеджмент» зі спеціальністю 073 «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти може бути використана у освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти (громадян України, іноземців та осіб без громадянства) денної й заочної форм навчання.

Начальник ДПІ у
Центральному районі м. Миколаєва
ГУ ДФС у Миколаївській області

О.А.Купчишина

**Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму «Менеджмент»
зі спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті**

Освітньо-професійна програма за спеціальністю «Менеджмент» включає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть здійснювати підготовку за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЕКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

Рецензована освітньо-професійна програма за спеціальністю 073 «Менеджмент» розроблена робочою групою факультету менеджменту МНАУ та враховує рекомендації провідних фахівців ТОВ «Миколаївський хлібозавод №1». Підприємство має потребу в підготовці фахівців цієї спеціальності. В освітньо-професійній програмі визначені програмні компетентності виходячи із видів і завдань навчання. Вони розподілені на загальні та професійні компетентності, найбільш відповідні для запропонованої програми. Професійні компетентності носять практичний характер і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців. Навчальний план підготовки освітньо-професійної програми повністю відповідає завданням освітньо-професійної програми. Послідовність вивчення дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» і покликані сприяти забезпечення відповідності програмних результатів навчання запитам стейкholderів.

Розроблена освітньо-професійна програма «Менеджмент» зі спеціальністю 073 «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти може бути використана у освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти (громадян України, іноземців та осіб без громадянства) денної й заочної форм навчання.

Директор
Товариства з обмеженою відповідальністю
«Миколаївський хлібозавод №1»
м.Миколаїв

А.А.Ракова

Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму «Менеджмент»
зі спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Рецензована освітньо-професійна програма «Менеджмент» розроблена проектною групою факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету після консультацій з потенційними роботодавцями, які підтвердили потребу підготовці фахівців цієї спеціальності.

В освітньо-професійній програмі визначені програмні компетенції виходячі із завдань та практичних проблем в галузі управління та адміністрування в ході професійної діяльності. Вони розподілені на загальні та фахові компетентності, найбільш відповідні для запропонованої програми. Фахові компетентності дають змогу використовувати сучасний інструментарій і технології, аналітичні методи та методи моделювання основних тенденцій у зовнішньому середовищі.

Навчальний план підготовки бакалаврів за спеціальністю 073 «Менеджмент» повністю відповідає завданням освітньо-професійної програми. Послідовність вивчення дисциплін, план та графік навчального процесу, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої за спеціальністю 073 «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної й заочної форм навчання.

Начальник відділу ділової інформації
і освітніх програм
Регіональної торгово-промислової палати
Миколаївської області

I.Б.Скорбіліна

Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму «Менеджмент»
зі спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Представлена освітньо-професійна програма вищої освіти, що реалізується за спеціальністю 073 «Менеджмент», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти включає комплекс документів розроблений у Миколаївському національному аграрному університеті із врахуванням потреб ринку праці. Рецензована освітньо-професійна программа містить усі необхідні для такого типу документації структурні елементи, її зміст узгоджено з освітнім Стандартом з відповідної спеціальності.

Освітньо-професійна програма складає 240 кредитів ЄКТС та включає всі види аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти, практики і часу, що відводиться на контроль якості засвоєння освітньо-професійної програми.

Метою освітньо-професійної програми «Менеджмент» є підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі у сфері управління організаціями та їх підрозділами на засадах оволодіння системою компетентностей. Важливо, що дана ОПП змістово охоплює важливі сучасні критерії, що висуваються до навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, а саме придатність до працевлаштування та академічна мобільність.

Представлена ОПП передбачає, що у результатів освоєння програми у здобувача вищої освіти повинні бути сформовані такі компетентності: інтегральна, загальні, фахові та визначено їх перелік. Структура ОПП включає основні та вибіркові компоненти, кількість кредитів та форми контролю якості їх освоєння.

В цілому освітньо-професійну програму «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» повністю відповідає вимогам до такого типу документів, має комплексний та цільовий підхід для підготовки кваліфікованого бакалавра, який володіє фаховими навичками та компетентностями, необхідними для подальшої професійної діяльності за даною спеціальністю та рекомендується для реалізації у Миколаївському національному аграрному університеті.

Начальник ДПС у
Центральному районі м. Миколаєва
ГУ ДФС у Миколаївській області

О.А.Купчишина

**Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму «Менеджмент»
зі спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті**

Освітньо-професійна програма «Менеджмент» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня розроблена відповідно до місії та стратегії університету та спрямована на підготовку бакалаврів з менеджменту, здатних здійснювати професійну діяльність на основі засвоєння базових управлінських понять та принципів, виконувати дослідження та аналіз процесів формування та ефективного функціонування системи менеджменту та процесів, що її забезпечують, з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Освітньо-професійну програму розроблено як узгоджений комплекс видів освітньої діяльності, спрямований на досягнення навчальних цілей необхідних для здійснення професійної діяльності, спрямованої на забезпечення процесу управління.

Освітньо-професійна програма містить перелік навчальних дисциплін, курсових робіт, практик; методів, результатів навчання, які в сукупності забезпечують як нормативні, так і додаткові результати навчання та компетентності випускника за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Розробленою програмою чітко передбачено обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, перелік інтегральних, загальних та фахових компетентностей здобувача вищої освіти, сформульовані результати навчання за циклами дисциплін, вказані форми атестації, наведено вимоги професійних стандартів.

Дана програма повністю відповідає сучасним вимогам і може бути рекомендована до впровадження в освітній процес підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» денної й заочної форм навчання .

Директор

Товариства з обмеженою відповідальністю
«Миколаївський хлібозавод №1»
м.Миколаїв

А.А.Ракова

Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму «Менеджмент»
зі спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Рецензована освітньо-професійна програма за спеціальністю 073 «Менеджмент» включає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Менеджмент» підготовки молодшого бакалавра регламентує мету, очікувані результати навчання, зміст, умови і технологію реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки бакалаврів за даною спеціальністю і включає у себе: загальну інформацію, мету і характеристику освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність, перелік компонент ОПП та їх логічну послідовність, структурно-логічну схему освітньої програми, форму атестації здобувачів вищої освіти, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

Фахові компетенції носять практичний характер і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців. Перелік дисциплін, що включені до програми спеціальності «Менеджмент» повністю відповідає завданням, що вирішуються в ході професійної діяльності.

Розроблена освітньо-професійна програма «Менеджмент» зі спеціальністю 073 «Менеджмент» підготовки молодших бакалаврів може бути використана у освітньому процесі Миколаївського національного аграрного університету для підготовки здобувачів вищої освіти (громадян України, іноземців та осіб без громадянства) денної й заочної форм навчання.

Начальник відділу ділової інформації
і освітніх програм
Регіональної торгово-промислової палати
Миколаївської області

І.Б.Скорбіліна

Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму «Менеджмент»
зі спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Освітньо-професійна программа підготовки здобувачів вищої освіти початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент» сформована відповідно до суспільних потреб, враховує тенденції розвитку економіки держави, запити бізнесу у висококваліфікованих фахівцях та є складовою формування іміджу та конкурентних переваг навчального закладу на ринку освітніх послуг.

Дана ОПП регламентує мету, очікувані результати навчання, зміст, умови і технологію реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки бакалаврів за даною спеціальністю і включає у себе: загальну інформацію, мету і характеристику освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність, перелік компонент ОПП та їх логічну послідовність, структурно-логічну схему освітньої програми, форму атестації здобувачів вищої освіти, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

В програмі представлені обов'язкові та вибіркові компоненти, практична підготовка і державна атестація здобувачів вищої освіти.

Освітньо-професійна програма містить придатність здобувачів до працевлаштування та подальшого навчання, особливості викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти, програмні компетентності, фахові компетентності спеціальності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення освітньо-професійної програми, академічну мобільність. Освітньо-професійна програма «Менеджмент» є логічною й відповідає фаху, а також вимогам до підготовки освітніх програм.

Розроблена освітньо-професійна програма «Менеджмент» зі спеціальністю 073 «Менеджмент» підготовки молодших бакалаврів може бути використана у освітньому процесі Миколаївського національного аграрного університету для підготовки здобувачів вищої освіти (громадян України, іноземців та осіб без громадянства) денної й заочної форм навчання.

Начальник ДПІ у
Центральному районі м. Миколаєва
ГУ ДФС у Миколаївській області

О.А.Купчишина

Рецензія-відгук
на освітньо-наукову програму «Менеджмент»
зі спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Освітньо-наукова програма зі спеціальності 073 «Менеджмент», розроблена відповідно до вимог чинного законодавства України та спрямована на підготовку фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Використаний компетентністний підхід до проектування освітно-наукової програми шляхом реалізації зв'язку зовнішніх цілей вищої освіти і навчальних дисциплін засвідчує, що він є вирішальним чинником якості вищої освіти МНАУ та створення реальної системи внутрішнього її забезпечення.

Укладачами програми використання ідеявизначення програмних результатів навчання та ступеня їх складності шляхом декомпозиції компетентностей. Проведений аналіз засвідчив, що їх розробники використовували міжнародні зразки (*TUNING project*, стандарти QAA), а визначені програмні результати навчання повністю корелують з програмними компетентностями.

Прозорість і зрозумілість структури та змісту освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» дозволяє зробити висновок про те, що її впровадження спряє створенню освітньо-наукового середовища достатнього для генерації нових ідей, формування на належному рівні загальних та професійних компетентностей в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності.

Рецензована освітньо-наукова програма «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідає поставленій меті та може бути використана у освітньому процесі для підготовки аспірантів (громадян України, іноземців та осіб без громадянства) денної й заочної форм навчання.

Начальник відділу ділової інформації
і освітніх програм
Регіональної торгово-промислової палати
Миколаївської області

І.Б.Скорбіліна

**Рецензія-відгук
на освітньо-наукову програму «Менеджмент»
зі спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті**

Освітньо-наукова програма зі спеціальності 073 «Менеджмент», розроблена проектною групою факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету відповідно до вимог чинного законодавства України та спрямована на підготовку фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для генерації нових ідей та здатності розв'язання комплексних завдань теоретичного і прикладного характеру.

Метою програми є забезпечення якості освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з урахуванням вимог до компетентностей фахівців в галузі управління та адміністрування. Під час навчання в аспірантурі у здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня має сформуватися інтегральна компетентність – здатність розв'язувати комплексні завдання теоретичного та прикладного характеру, що передбачає засвоєння та критичне осмислення зasad теоретико-методологічного, інформаційного й інструментального апарату наукових досліджень. В результаті виконання програми аспірант повинен: здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші відповідні компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності; оволодіти методологією наукової діяльності та навичками педагогічної роботи; провести власне дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення та захистити дисертацію.

Рецензована освітньо-наукова програма «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідає поставленій меті та може бути використана у освітньому процесі для підготовки аспірантів (громадян України, іноземців та осіб без громадянства) денної й заочної форм навчання.

Директор
Товариства з обмеженою відповідальністю
«Миколаївський хлібозавод №1»
м.Миколаїв

А.А.Ракова

Рецензія-відгук
на освітньо-наукову програму «Менеджмент»
зі спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Метою освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент» є підготовка висококваліфікованого, конкурентоздатного, інтегрованого в європейський і світовий науково-освітній простір науковця-дослідника.

Структура та змістовне наповнення програми підтверджує наявність усіх необхідних структурних елементів (дисциплін загального та професійного циклів, з відповідним відсотком вільного вибору), які є обов'язковими складовими такого роду освітніх програм, а отже дає можливість поглибити знання та оволодіти загально науковими методами і принципами дослідження проблематики управління, сприяє формуванню загальної дослідницької культури та професійної етики та створює передумови для набуття якостей соціально зрілої особи-науковця, керівника науково-освітнього процесу, викладача-педагога.

Структура навчальних дисциплін - збалансована. Дисципліни загальної підготовки (обов'язкові компоненти – педагогіка та психологія вищої школи, методика викладання дисциплін) добре корелюються із дисциплінами професійної підготовки. Запропоновані вибіркові дисципліни охоплюють найважливіші для цієї спеціальності наукові підсистеми менеджменту.

Невідемною складовою програми є забезпечення проведення власного наукового дослідження шляхом написання та захисту дисертаційної роботи, результати якої покликані містити наукову новизну та розв'язувати актуальні та важливі питання в галузі управління та адміністрування.

Виконання навчального плану програми дозволяє набути фахові навички для здійснення науково-дослідницької, інноваційної, професійно-практичної, організаційно-освітньої діяльності в галузі управління та адміністрування та розширює можливості більш глибокого оволодіння методологією та сучасними методиками викладання дисциплін.

Рецензована освітньо-наукова програма «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідає поставленій меті та може бути використана у освітньому процесі для підготовки аспірантів (громадян України, іноземців та осіб без громадянства) денної й заочної форм навчання.

Начальник ДПІ у
Центральному районі м. Миколаєва
ГУ ДФС у Миколаївській області

О.А.Купчишина

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму «Готельно-ресторанна справа»
за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа»
галузі знань 24 Сфера обслуговування
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Рецензована освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа» спрямована підготовку фахівців, що поєднують фундаментальні, гуманітарні, загальноекономічні знання з практичними навичками роботи у сфері ресторанного господарства.

Якісна підготовка здобувачів освіти у сфері ресторанного господарства на теперішній час є важливим завданням. Сьогодні готельно-ресторанний бізнес в Україні у стані становлення, тому саме зараз важливо уникнути багатьох проблем, пов'язаних із наданням якісних послуг, що залежать від професійно орієнтованого кадрового потенціалу.

Миколаївський національний аграрний університет має досвід, потужний кадровий потенціал та відповідну матеріально-технічну базу для виконання такого завдання. Рецензована освітньо-професійна програма розроблена викладачами факультету менеджменту МНАУ після консультації із науковцями, потенційними роботодавцями. Підтверджуємо потребу у підготовці фахівців цієї спеціальності.

В освітньо-професійній програмі визначені компетентності виходячи із видів та завдань навчання. Вони розподілені на загальні та професійні компетентності, найбільш відповідні для запропонованої програми. Професійні компетентності носять практичний характер і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців. Навчальний план підготовки освітньо-професійної програми повністю відповідає завданням ОПП.

ОПП має достатній рівень забезпеченості навчально-методичною документацією та матеріалами. З урахуванням вищезазначеного вважаємо, що рецензовану освітньо-професійну програму «Готельно-ресторанна справа» можна рекомендувати для підготовки фахівців зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Начальник
відділу ділової інформації і освітніх програм
Регіональної торгово-промислової палати
Миколаївської області

І.Б. Скорбліна

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Готельно-ресторанна справа»
за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа»
галузі знань 24 Сфера обслуговування
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Освітньо-професійна програма (ОПП), що реалізується в Миколаївському національному аграрному університеті зі спеціальністі 241 «Готельно-ресторанна справа» являє собою систему документів, розроблену і затверджену закладом вищої освіти з урахуванням вимог ринку праці. ОПП регламентує цілі, очікувані результатами; зміст, умови та технології реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки випускника за даною спеціальністю.

Освітньо-професійна програма складена логічно. У ній визначені: загальна інформація, мета, характеристика ОПП, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, програмні компетентності, що формуються в результаті освоєння дисциплін. Дисципліни навчального плану, що наведені в ОПП, відображають актуальні для галузі ресторанного господарства теми. В освітньо-професійній програмі визначені загальні та фахові компетентності, виходячи із видів та завдань навчання. Професійні компетентності носять практичний характер і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців.

Навчальний план підготовки освітньо-професійної програми повністю відповідає завданням ОПП. Освітньо-професійна програма має достатній рівень забезпеченості навчально-методичною документацією та матеріалами.

З урахуванням вище зазначеного вважаємо, що рецензовану освітньо-професійну програму «Готельно-ресторанна справа» можна рекомендувати для підготовки фахівців зі спеціальністі 241 «Готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Директор
ТОВ «Антреґот»

М.Г. Яворський

**Відгук
на освітньо-професійну програму
«Публічне управління та адміністрування»
зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті**

Забезпечення держави висококваліфікованими фахівцями - складний неперервний процес, що передбачає вдосконалення державної кадрової політики, спрямованої на послідовне здійснення низки науково-дослідних, організаційно-управлінських, політичних та законодавчих дій.

Теоретичний зміст предметної області освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» полягає у формуванні загальних та фахових компетентностей професіонала, які базуються на функціях і методології управління та розвитку публічного управління, визначаються знаннями з питань публічного адміністрування щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуттям вмінь та формуванням компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування, у тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

Освітньо-професійна програма визначає придатність здобувачів до працевлаштування, особливості викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти, програмні компетентності, фахові компетентності спеціальності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення освітньо-професійної програми, академічну мобільність. .

Використаний розробниками освітньо-професійної програми компетентнісний підхід до проектування освітньо-професійної програми шляхом реалізації однозначного зв'язку зовнішніх цілей вищої освіти та навчальних дисциплін й навчальних і виробничих практик засвідчує, що він є вирішальним чинником якості вищої освіти МНАУ та створення реальної системи внутрішнього її забезпечення.

Запропонована робочою групою факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти може бути використана у освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання.

в.о. голови Миколаївської районної ради,
Миколаївської області

І.Г.Мухарський

**Відгук
на освітньо-професійну програму
«Публічне управління та адміністрування»
зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті**

Забезпечення держави висококваліфікованими фахівцями - складний неперервний процес, що передбачає вдосконалення державної кадової політики, спрямованої на послідовне здійснення низки науково-дослідних, організаційно-управлінських, політичних та законодавчих дій.

Теоретичний зміст предметної області освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» полягає у формуванні загальних та фахових компетентностей професіонала, які базуються на функціях і методології управління та розвитку публічного управління, визначаються знаннями з питань публічного адміністрування щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуттям вмінь та формуванням компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування, у тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

Освітньо-професійна програма визначає придатність здобувачів до працевлаштування, особливості викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти, програмні компетентності, фахові компетентності спеціальності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення освітньо-професійної програми, академічну мобільність. .

Використаний розробниками освітньо-професійної програми компетентнісний підхід до проектування освітньо-професійної програми шляхом реалізації однозначного зв'язку зовнішніх цілей вищої освіти та навчальних дисциплін й навчальних і виробничих практик засвідчує, що він є вирішальним чинником якості вищої освіти МНАУ та створення реальної системи внутрішнього її забезпечення.

Запропонована робочою групою факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти може бути використана у освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання.

Начальник відділу ділової інформації
і освітніх програм
Регіональної торгово-промислової палати
Миколаївської області

І.Б.Скорбліна

**Відгук
на освітньо-професійну програму
«Публічне управління та адміністрування»
зі спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті**

Представлена освітньо-професійна програма вищої освіти, що реалізується за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», освітнього ступеня «магістр», включає комплекс документів, що розроблений у Миколаївському національному аграрному університеті із врахуванням потреб ринку праці із врахуванням відповідних вимог.

Освітньо-професійна програма складає 90 кредитів та включає всі види аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти, практики і часу, що відводиться на контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти освітньо-професійної програми. Освітньо-професійна програма визначає придатність здобувачів до працевлаштування, особливості викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти, програмні компетентності, фахові компетентності спеціальності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення освітньо-професійної програми, академічну мобільність.

Професіоналізм за компетентність розробників освітньо-професійної програми сумнівів не викликає. Використаний ними компетентнісний підхід до проектування освітньо-професійної програми шляхом реалізації однозначного зв'язку зовнішніх цілей вищої освіти та навчальних дисциплін й навчальних і виробничих практик засвідчує, що він є вирішальним чинником якості вищої освіти МНАУ та створення реальної системи внутрішнього її забезпечення.

Особливо імпонує нам використана укладачами освітньо-професійної програми ідея визначення програмних результатів навчання та ступеня їх складності шляхом декомпозиції компетентностей. Проведений аналіз засвідчив, що їх розробники використовували міжнародні зразки (проект TUNING, стандарти EQF-LLL тощо), а визначені програмні результати навчання повністю корелують з програмними компетентностями.

Розроблена освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти може бути використана у освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання.

Перший заступник міського голови
Миколаївської міської ради,
доктор економічних наук

В.І.Криленко

Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму
«Публічне управління та адміністрування»
зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Процес підготовки висококваліфікованих спеціалістів та реальний запит суспільства істотно підвищують рівень вимог до майбутніх фахівців, змінюють зміст і структуру завдань, які має вирішувати здобувач вищої освіти. В умовах сьогодення питання якісного кадрового забезпечення суспільно-політичних та соціально-економічних сфер життедіяльності України стало одним із пріоритетних завдань державної політики. Необхідність докорінного поліпшення якості кадрового потенціалу, забезпечення його ефективного професійного розвитку зумовлена потребою у висококваліфікованих кадрах, ерудованих, компетентних управлінцях з інноваційним мисленням, здатних до відповідального ухвалення управлінських рішень.

Представлена освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» спрямована на підготовку фахівців у сфері публічного управління та адміністрування. Визначені програмою фахові компетентності та результати навчання засвідчують високий рівень професійної підготовки випускників, забезпечують достатньо широке поле їх професійної діяльності та високу конкурентоспроможність на ринку праці.

Структура освітньо-професійної програми передбачає надання фундаментальних теоретико-методичних знань та практичних навичок з управління державними і муніципальними установами, громадськими об'єднаннями та некомерційними організаціями, які сприятимуть формуванню фахівців з новими перспективними засобами мислення, здатних застосовувати не лише існуючі методи дослідження, але й розробляти нові на основі сучасних наукових досягнень. Ефективність освітнього процесу забезпечується його логічною побудовою, чітко продуманою та збалансованою структурою освітньо-професійної програми.

Розроблена освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти може бути використана у освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання.

в.о. голови Миколаївської районної ради,
Миколаївської області

І.Г.Мухарський

Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму
«Публічне управління та адміністрування»
зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Підготовлена освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти містить загальну інформацію, мету, характеристику освітньої програми, яка включає предметну область, орієнтацію та особливості освітньої програми. Освітньо-професійна програма визначає придатність здобувачів до працевлаштування, особливості викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти, програмні компетентності, фахові компетентності спеціальності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення освітньо-професійної програми, академічну мобільність. Окремо сформовано структурно-логічну схему вивчення компонент освітньої програми.

Структура освітньо-професійної програми дозволяє здобувачеві вищої освіти досягти передбачених програмою цілей та отримати відповідний освітній ступінь в межах запланованого часу. Програма поділяється на освітні компоненти, на яких здобуваються відповідні компетентності та знання. Кожен окремий компонент допомагає досягти загальних цілей програми та запланованих результатів навчання.

Освітньо-професійна програма передбачає обґрунтоване поєднання аудиторних годин із самостійною роботою здобувача вищої освіти. Структура програми дозволяє здобувачеві отримати індивідуальний набір знань шляхом продуманої частини вибіркових курсів.

Розроблена освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти може бути використана у освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання.

Перший заступник міського голови
Миколаївської міської ради,
доктор економічних наук

В.І.Криленко

Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму
«Публічне управління та адміністрування»
зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті

Представлена освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» спрямована на підготовку фахівців у сфері публічного управління та адміністрування, територіального планування, розміщення продуктивних сил. Визначені програмою фахові компетентності та результати навчання засвідчують високий рівень професійної підготовки випускників, забезпечують достатньо широке поле їх професійної діяльності та високу конкурентоспроможність на ринку праці.

Ефективність освітнього процесу забезпечується його логічною побудовою, чітко продуманою та збалансованою структурою освітньо-професійної програми, раціональним поєднанням теоретичного навчання і практичної підготовки.

Структура освітньо-професійної програми містить такі компоненти:

- опис профілю програми (загальна інформація, мета освітньої програми, характеристика освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність);
- перелік компонент ОПП та їх логічна послідовність;
- форма атестації здобувачів вищої освіти;
- матриця відповідності програмних компетентностей та програмних результатів навчання компонентам освітньо-професійної програми.

Освітньо-професійна програма передбачає обґрутоване поєднання аудиторних годин із самостійною роботою здобувачів вищої освіти. Структура програми дозволяє здобувачеві вищої освіти отримати індивідуальний набір знань шляхом представленої частини вибіркових курсів.

Розроблена освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти може бути використана у освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання.

Директор Миколаївського
обласного центру зайнятості

Д. М. Оборонько

**Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму
«Публічне управління та адміністрування»
зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті**

Процес підготовки висококваліфікованих спеціалістів та реальний запит суспільства істотно підвищують рівень вимог до майбутніх фахівців, змінюють зміст і структуру завдань, які має вирішувати здобувач вищої освіти. В умовах сьогодення питання якісного кадрового забезпечення суспільно-політичних та соціально-економічних сфер життєдіяльності України стало одним із пріоритетних завдань державної політики. Необхідність докорінного поліпшення якості кадрового потенціалу, забезпечення його ефективного професійного розвитку зумовлена потребою у висококваліфікованих кадрах, ерудованих, компетентних управлінцях з інноваційним мисленням, здатних до відповідального ухвалення управлінських рішень.

Представлена освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» спрямована на підготовку фахівців у сфері публічного управління та адміністрування. Визначені програмою фахові компетентності та результати навчання засвідчують високий рівень професійної підготовки випускників, забезпечують достатньо широке поле їх професійної діяльності та високу конкурентоспроможність на ринку праці.

Структура освітньо-професійної програми передбачає надання фундаментальних теоретико-методичних знань та практичних навичок з управління державними і муніципальними установами, громадськими об'єднаннями та некомерційними організаціями, які сприятимуть формуванню фахівців з новими перспективними засобами мислення, здатних застосовувати не лише існуючі методи дослідження, але й розробляти нові на основі сучасних наукових досягнень. Ефективність освітнього процесу забезпечується його логічною побудовою, чітко продуманою та збалансованою структурою освітньо-професійної програми.

Розроблена освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти може бути використана у освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання.

Начальник відділу ділової інформації
і освітніх програм

Регіональної торгово-промислової палати
Миколаївської області

І.Б.Скорбліна

**Відгук
на освітньо-професійну програму
«Публічне управління та адміністрування»
зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти у
Миколаївському національному аграрному університеті**

Метою реформування системи управління соціально-економічним і гуманітарним розвитком в Україні є створення дієвого механізму формування безпечного та комфортного середовища для життя людини. Умова досягнення визначеної мети - підготовка професіональних управлінців, які володіють комунікативними навичками, здатні ухвалювати якісно нові рішення, управляти інноваціями та змінами. Реалізувати таке завдання може робота щодо вдосконалення концептуальних підходів до професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, формування на основі належного підбору та підготовки такого кадрового потенціалу, що постає основним ядром упровадження реформ.

В освітньо-професійній програмі «Публічне управління та адміністрування» особлива увага надається якісним змінам у структурі та змісті громадянського суспільства, що передбачає зміни формату спілкування держави та громадян. Підґрунтам нового формату має стати формування ефективної та результативної системи публічного управління, адекватної українським реаліям і світовим тенденціям.

Теоретичне та практичне значення розробки свідчить про те, що запропонована робочою групою факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування» пов'язана з вирішенням стратегічних завдань державних органів, підприємств, установ, організацій з урахуванням комплексу зовнішніх і внутрішніх чинників.

Рецензована освітньо-професійна програма має необхідні структурні та змістовні складові, віддзеркалює сучасні вимоги до випускників спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти та може бути рекомендована до використання у освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання.

Директор Миколаївського
обласного центру зайнятості

Д. М. Обороњко